
Εφαρμογές της
Συμβουλευτικής
Ψυχολογίας στην
Εκπαίδευση, τα Παιδιά
και τους Εφήβους

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Εφαρμογές της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας στην Εκπαίδευση, τα Παιδιά και τους Εφήβους»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Εφαρμογές της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας στην Εκπαίδευση, τα Παιδιά και τους Εφήβους»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σκοπός του προγράμματος «Εφαρμογές της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας στην Εκπαίδευση, τα Παιδιά και τους Εφήβους» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου επιμόρφωσης και κατάρτισης στα θέματα των εφαρμογών της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας στην Εκπαίδευση, τα παιδιά και τους εφήβους, τόσο σε θεωρητικό όσο και σε επίπεδο πρακτικών δεξιοτήτων. Συγχρόνως αναπτύσσονται θέματα που περιλαμβάνουν τόσο τις θεωρητικές προσεγγίσεις στις οποίες στηρίζονται οι δεξιότητες επικοινωνίας και συμβουλευτικής όσο και τις εφαρμογές της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας στην εκπαιδευτική πράξη καθώς και τις εφαρμογές της σε παιδιά και εφήβους.

Συγκεκριμένα:

- ▶ Διδάσκονται επιλεγμένες διαπροσωπικές δεξιότητες που είναι σημαντικές στη δημιουργία ενός ασφαλούς μαθησιακού περιβάλλοντος που θα μπορεί να επιλύει τις συγκρούσεις που παρουσιάζονται κατά τρόπο που όλοι οι εμπλεκόμενοι να αισθάνονται κερδισμένοι.

- ▶ Προτάσσονται ζητήματα που άπτονται της δυναμικής της ομάδας και των σχέσεων στη σχολική τάξη. Γίνεται κατάρτιση σε νέους τρόπους επικοινωνίας, νέους κανόνες συμπεριφοράς στις αλληλεπιδράσεις των μαθητών μεταξύ τους, των εκπαιδευτικών μεταξύ τους αλλά και των γονέων με το σχολείο. Διδάσκονται τρόποι με τους οποίους εκπαιδευτικοί και μαθητές θα μπορούν να λειτουργούν ομαδικά, να αντιμετωπίζουν μαζί τις δυσκολίες που προκύπτουν, να συνεργάζονται αρμονικά, να επικοινωνούν αποτελεσματικά.
- ▶ Δίνεται έμφαση στην κοινωνικο-συναισθηματική και γνωστικο-συμπεριφοριστική ανάπτυξη παιδιών και εφήβων προκειμένου να γίνει κατανοητή η συμβουλευτική προσέγγιση που πρέπει να ακολουθείται για τις αντίστοιχες ηλικιακές ομάδες.
- ▶ Διδάσκονται τρόποι συμβουλευτικής παρέμβασης για την εποικοδομητική αντιμετώπιση ζητημάτων μάθησης, συμπεριφοράς, εκφοβισμού, καθώς και ενίσχυσης της αυτοεκτίμησης, αυτογνωσίας, κοινωνικότητας και ψυχικής ανθεκτικότητας σε παιδιά και εφήβους.
- ▶ Το υλικό των μαθημάτων εστιάζει στην πρακτική εξάσκηση των εκπαιδευομένων μέσα από πρακτικές ασκήσεις, δείγματα βιωματικών δραστηριοτήτων για τα παιδιά και τους εφήβους, καθώς και αναλυτική παρουσίαση περιστατικών όπου η συμβουλευτική συμβάλει σε πιο εποικοδομητικές σχέσεις στο σχολείο.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς, επαγγελματίες του χώρου της ψυχικής υγείας, γονείς, που ενδιαφέρονται να ακολουθήσουν ένα πρακτικό πρόγραμμα εξάσκησης στις επικοινωνιακές και συμβουλευτικές δεξιότητες με παραδείγματα ασκήσεων. Παράλληλα μπορεί να είναι χρήσιμο για κάθε ενδιαφερόμενο που προβληματίζεται και αναζητά επιστημονικές πληροφορίες που θα τον βοηθήσουν να κατανοήσει τον ρόλο της συμβουλευτικής στην εκπαίδευση, τα παιδιά και τους εφήβους.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

- ▶ **απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής**
- ▶ **απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με συναφή στο αντικείμενο εργασιακή εμπειρία**

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «αυτονομία», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

- ▶ Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικά με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων**

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **3 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Μάθημα 1 - ΘΕΩΡΙΕΣ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΈΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ. ΕΙΔΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Βασική επιδίωξη της παρούσας ενότητας είναι να γίνει μια εισαγωγή στις έννοιες και τους ορισμούς της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας. Παράλληλα παρουσιάζεται ένας από τους βασικούς διαχωρισμούς της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας, σε ατομική και ομαδική, καθώς και κάποιες από τις επιμέρους κατηγορίες της συμβουλευτικής βοήθειας, όπως η συμβουλευτική ομηλίκων, η επαγγελματική/ εργασιακή συμβουλευτική και η εκπαιδευτική συμβουλευτική.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

Βασική επιδίωξη της παρούσας διδακτικής ενότητας είναι να παρουσιαστούν οι τρεις από τις τέσσερις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της συμβουλευτικής ψυχολογίας, ήτοι: η ψυχαναλυτική- ψυχοδυναμική, η γνωσιο-συμπεριφοριστική και η συστημική- οικογενειακή προσέγγιση. Για την κάθε θεωρητική προσέγγιση, αναφέρονται οι βασικοί εκπρόσωποί της, μια σύντομη ιστορική αναδρομή και αναλύονται οι αρχές που τις διέπουν.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3. ΟΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ C. ROGERS

Βασική επιδίωξη της ενότητας είναι να παρουσιαστεί η ανθρωπιστική προσέγγιση της συμβουλευτικής ψυχολογίας. Πιο συγκεκριμένα, να γίνει αναφορά των βασικών εκπροσώπων της συγκεκριμένης συμβουλευτικής προσέγγισης και στη συνέχεια να αναλυθούν οι βασικές αρχές που τη διέπουν καθώς και οι θεραπευτικές συνθήκες κατά τον Carl Rogers.

Μάθημα 2 - Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1. ΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται θεωρητικές προσεγγίσεις από τη Συμβουλευτική Ψυχολογία που έχουν ιδιαίτερη εφαρμογή στην εκπαιδευτική πράξη. Θα αναλυθούν η

συστημική προσέγγιση καθώς και η γνωσιακή - συμπεριφοριστική προσέγγιση στην εκπαίδευση. Παρουσιάζονται ειδικές τεχνικές και παρεμβάσεις εντός του σχολικού πλαισίου, καθώς και παραδείγματα με τρόπους ενσωμάτωσης των αρχών τους από τον ίδιο τον εκπαιδευτικό.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2. Η ΠΡΟΣΩΠΟΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στην παρούσα ενότητα αναπτύσσονται οι βασικές αρχές της προσωποκεντρικής προσέγγισης όπως εφαρμόζονται στην εκπαιδευτική διαδικασία. Στο πρώτο μέρος παρουσιάζεται ο δάσκαλος που ενστερνίζεται την προσωποκεντρική φιλοσοφία. Στο δεύτερο μέρος αναλύονται οι αρχές της μάθησης με την προσωποκεντρική οπτική.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3. ΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ - ΜΑΘΗΤΗ

Σκοπός της παρούσας ενότητας είναι η ανάλυση της σχέσης εκπαιδευτικού - μαθητή. Αναπτύσσονται τα χαρακτηριστικά της θετικής σχέσης καθώς και τα στοιχεία μίας δύσκολης σχέσης. Παρουσιάζονται τρόποι και πρακτικές για τη βελτίωση της σχέσης δασκάλου μαθητή. Τέλος, συζητάται η σπουδαιότητα της καθαρής και αποτελεσματικής επικοινωνίας.

Μάθημα 3 - ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΕΚΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΑΚΡΟΑΣΗΣ

Στόχος της παρούσας ενότητας είναι να παρουσιάσει την έννοια των δεξιοτήτων συμβουλευτικής και αποτελεσματικής επικοινωνίας, και πιο συγκεκριμένα της προσεκτικής παρακολούθησης και της ενεργητικής ακρόασης μέσα από λεκτικούς και μη λεκτικούς τρόπους επικοινωνίας. Δείχνει τον τρόπο με τον οποίο διευκολύνεται το άνοιγμα μιας συζήτησης και πώς μπορεί να βοηθηθεί ο συνομιλητής να εξελίξει την αφήγησή του. Τέλος, παρέχει οδηγίες για έναν «καλό ακροατή» μέσα από παραδείγματα.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΦΡΑΣΗΣ, ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΝΑΚΛΑΣΗΣ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται τρεις ακόμη δεξιότητες αποτελεσματικής επικοινωνίας και συμβουλευτικής: οι δεξιότητες της παράφρασης, της περίληψης και της αντανάκλασης των συναισθημάτων με στόχο να εξασκηθεί ο εκπαιδευόμενος στη σωστή χρήση τους.

Οι δεξιότητες της παράφρασης, της περίληψης και της αντανάκλασης συναισθημάτων είναι βασικές στην ενσυναισθητική κατανόηση και προσφέρουν τη δυνατότητα να επικοινωνήσουμε στον συνομιλητή μας ότι έχει εισακουσθεί.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΑΥΤΟΑΠΟΚΑΛΥΨΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Στην παρούσα ενότητα γίνεται παρουσίαση δύο ακόμη δεξιοτήτων συμβουλευτικής και αποτελεσματικής επικοινωνίας: των δεξιοτήτων της αυτοαποκάλυψης και της παροχής πληροφοριών καθώς επίσης και των συγγενικών τους δεξιοτήτων: την ανατροφοδότηση και την παροχή παραπομπών αντίστοιχα. Έμφαση δίνεται στο διαχωρισμό αυτών των δύο μέσα από την περιγραφή της χρήσης τους και με αντίστοιχα παραδείγματα.

Οι δύο αυτές δεξιότητες παρουσιάζονται στην παρούσα ενότητα τόσο ανεξάρτητα η μια από την άλλη όσο και σε αντιπαραβολή, με στόχο να γίνει κατανοητό πότε είναι η κατάλληλη στιγμή, σε μια συμβουλευτική σχέση, να χρησιμοποιηθεί καθεμία από αυτές.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 4. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Στην παρούσα ενότητα ολοκληρώνεται η περιγραφή των δεξιοτήτων συμβουλευτικής και αποτελεσματικής επικοινωνίας με την παρουσίαση της δεξιότητας επίλυσης προβλημάτων και της τεχνικής λήψης αποφάσεων κυρίως μέσα από το μοντέλο του Egan αλλά και άλλων παρόμοιων μοντέλων. Συγχρόνως παρουσιάζονται τεχνικές και δεξιότητες που βοηθούν στην επίλυση προβλημάτων και στην λήψη αποφάσεων, όπως η τεχνική καταιγισμού ιδεών και η στοχοθεσία.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 5. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΟΜΑΔΙΚΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ (Η ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΡΡΟΗΣ)

Στην παρούσα ενότητα θα γίνει μια εισαγωγή στην ομαδική συμβουλευτική, στα είδη των ομάδων, στα στάδια εξέλιξης και στη δυναμική μιας ομάδας καθώς και στα χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει ένας σύμβουλος ομάδας. Ακόμη, θα αναπτυχθούν οι δεξιότητες που παρουσιάστηκαν στις προηγούμενες ενότητες για την πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνία, με εστίαση όμως τώρα στην εφαρμογή τους σε ομαδικό πλαίσιο. Επιπρόσθετα, θα παρουσιασθούν και κάποιες δεξιότητες που εφαρμόζονται ειδικά στην ομαδική συμβουλευτική, όπως οι δεξιότητες της σύνδεσης, του συγχρονισμού ή της ρύθμισης και της καθοδήγησης.

Μάθημα 4 - ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1. ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

Στην παρούσα ενότητα αναλύονται ξανά όλες οι δεξιότητες συμβουλευτικής ψυχολογίας στην εκπαίδευση με έμφαση στην καθημερινή πραγματικότητα του σχολικού πλαισίου. Με απλά παραδείγματα καταδεικνύεται πώς ένας εκπαιδευτικός που χειρίζεται ορθά τις δεξιότητες συμβουλευτικής επικοινωνεί καλύτερα με τους μαθητές του στην τάξη, στο διάλειμμα, σε επίπεδο ομάδας αλλά και πρόσωπο με πρόσωπο.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2. ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

Στην παρούσα ενότητα μεταφέροντας στοιχεία από τις επίσημες πρακτικές της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας που εστιάζει στην αυτογνωσία και την εποπτεία του επαγγελματία, εξετάζεται η σπουδαιότητα της αυτογνωσίας και εποπτείας για τον εκπαιδευτικό ώστε να είναι πιο αποτελεσματικός κατά την άσκηση του έργου του.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3. ΨΥΧΟΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται οι ψυχοεκπαιδευτικές ομάδες. Οι ψυχοεκπαιδευτικές ομάδες αποτελούν το κατεξοχήν εργαλείο πρόληψης στη Συμβουλευτική Ψυχολογία και ένα δυναμικό τρόπο για ενδυνάμωση ποικίλων δεξιοτήτων στα παιδιά, όπως ικανοτήτων διαχείρισης του στρες, διεκδικητικότητας κ.ά. Παρουσιάζονται οι βασικές αρχές λειτουργίας τους γενικά καθώς και ειδικότερα στο σχολικό πλαίσιο.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 4. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΗΛΙΚΩΝ

Η Συμβουλευτική Ομηλικών ή ομοτίμων είναι μία μορφή Συμβουλευτικής όπου άτομα σε ίδια φάση ζωής ή ηλικία αλληλουποστηρίζονται. Έχει πολλαπλές εφαρμογές στην εκπαίδευση και αποτελεί ένα πολύ αποτελεσματικό τρόπο παρέμβασης για βελτίωση τόσο των σχέσεων με τα παιδιά όσο και για το θετικό σχολικό κλίμα. Θα παρουσιαστούν τα χαρακτηριστικά της, τα οφέλη της καθώς και τρόποι εφαρμογής της στο σχολικό πλαίσιο.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 5. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Στην παρούσα διδακτική ενότητα θα αναπτυχθούν συγκεκριμένοι τρόποι συμβουλευτικής παρέμβασης για την πιο αποτελεσματική λειτουργία του σχολείου. Έμφαση θα δοθεί σε παρεμβάσεις που πηγάζουν από διδαχές της θετικής διερεύνησης σε οργανισμούς και από τη θετική ψυχολογία.

Μάθημα 5 - Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΕΦΗΒΟΥΣ **COURSE 1 - ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΒΩΝ**

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1. ΨΥΧΟΔΥΝΑΜΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΟΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Στην παρούσα διδακτική ενότητα στόχο αποτελεί η εισαγωγή των εκπαιδευόμενων στη συμβουλευτική παιδιών και εφήβων. Καταρχάς, θα παρουσιαστεί εν συντομία το παιχνίδι ως θεραπευτικό μέσο. Στη συνέχεια ξεκινώντας την παρουσίαση των θεωρητικών προσεγγίσεων στη συμβουλευτική παιδιών και εφήβων, θα αναπτυχθεί η ψυχαναλυτική προσέγγιση.

Έχετε ήδη διδαχθεί τις αρχές των βασικών θεωρητικών προσεγγίσεων στη συμβουλευτική ψυχολογία και μέσα από τις δύο πρώτες ενότητες του μαθήματος αυτού θα έρθετε σε επαφή με την εφαρμογή και τις προεκτάσεις τους στα παιδιά και τους εφήβους.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2. ΓΝΩΣΤΙΚΟΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΚΑΙ ΠΑΙΓΝΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Σκοπό της παρούσας διδακτικής ενότητας αποτελεί η παρουσίαση δύο ακόμη θεωρητικών προσεγγίσεων στη συμβουλευτική παιδιών και εφήβων: της προσωποκεντρικής και της γνωστικοσυμπεριφοριστικής.

Μέσα από αυτή τη διδακτική ενότητα γίνεται μια εισαγωγή στην προσωποκεντρική προσέγγιση και την παρουσίαση βασικών αρχών της προσέγγισης αυτής. Η παρουσίαση της προσωποκεντρικής προσέγγισης δεν εξαντλείται σε αυτή τη δεύτερη διδακτική ενότητα αφού θα μελετηθεί και στη συνέχεια, όταν θα συζητηθεί η συμβουλευτική διαδικασία με τα παιδιά και τους εφήβους καθώς οι βασικές αρχές της προσωποκεντρικής προσέγγισης ταυτίζονται και με τις βασικές αρχές της συμβουλευτικής παιδιών και εφήβων.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η γνωστική – συμπεριφοριστική προσέγγιση, όπως αυτή εφαρμόζεται στα παιδιά και τους εφήβους. Η γνωστική – συμπεριφοριστική προσέγγιση είναι

μια δομημένη προσέγγιση που βασίζεται σε συγκεκριμένα στάδια και τεχνικές, τα οποία θα συζητηθούν στην δεύτερη υποενότητα.

COURSE 2 - Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΦΗΒΟΥ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1. Η ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΦΗΒΟΥ

Σκοπό της παρούσας διδακτικής ενότητας συνιστά η παρουσίαση των βασικών θεωρητικών προσεγγίσεων στο θεωρητικό πεδίο της γνωστικής ανάπτυξης του παιδιού και του εφήβου.

Στην πρώτη υποενότητα γίνεται μια σύντομη παρουσίαση των βασικών αρχών της θεωρίας του Jean Piaget, του τρόπου που αντιλαμβάνεται ότι συντελείται η ανάπτυξη, και των σταδίων μέσα από τα οποία θεωρεί ότι διέρχεται.

Στη δεύτερη υποενότητα περιγράφεται η κοινωνικοπολιτισμική προσέγγιση του Lev Vygotsky. Η κοινωνικοπολιτισμική προσέγγιση προκρίνει το ρόλο του κοινωνικοπολιτισμικού πλαισίου στη γνωστική ανάπτυξη των παιδιών. Επίσης, συζητώνται τα σημεία διαφοροποίησης των δύο θεωριών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2. Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΦΗΒΟΥ - Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΔΕΣΜΟΥ

Σκοπό της παρούσας διδακτικής ενότητας συνιστά η παρουσίαση βασικών θεωρητικών προσεγγίσεων στο θεωρητικό πεδίο της κοινωνικοσυναισθηματικής ανάπτυξης του παιδιού και του εφήβου. Αρχικά παρουσιάζονται συνοπτικά τα βασικά στοιχεία της ψυχοκοινωνικής θεωρίας του Erik Erikson και στη συνέχεια αναλύονται τα οκτώ στάδια της ψυχοκοινωνικής ανάπτυξης. Στη συνέχεια παρουσιάζεται η θεωρία του δεσμού όπως αναπτύχθηκε από τον John Bowlby αλλά και τη Mary Ainsworth, καθώς και οι επεκτάσεις της θεωρίας και η εφαρμογή της στη θεραπεία και στην εκπαίδευση.

COURSE 3 - Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΦΗΒΟΥΣ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΒΩΝ

Στην παρούσα διδακτική ενότητα θα περιγραφούν βασικά χαρακτηριστικά της συμβουλευτικής παιδιών και εφήβων. Στην πρώτη υποενότητα θα συζητηθούν οι διαδικασίες παραπομπής και αξιολόγησης, όπως αυτές διαμορφώνονται με τα παιδιά και τους εφήβους.

Στη συνέχεια θα περιγραφεί η διαδικασία της στοχοθεσίας. Τέλος, θα γίνει παρουσίαση των σταδίων της συμβουλευτικής διαδικασίας με τα παιδιά και τους εφήβους.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2. ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΑΤΟΜΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ

Στην παρούσα διδακτική ενότητα θα παρουσιαστούν η θεραπευτική σχέση καθώς και τα βασικά θεραπευτικά μέσα και τεχνικές της συμβουλευτικής παιδιών και εφήβων. Στην πρώτη υποενότητα θα συζητηθεί η θεραπευτική σχέση και οι παράγοντες που συντελούν στην εδραίωση της θεραπευτικής συμμαχίας με τα παιδιά και τους εφήβους. Στη δεύτερη υποενότητα θα περιγραφούν οι δεξιότητες που ενεργοποιεί ένας θεραπευτής με τα παιδιά και τους εφήβους. Τέλος, θα παρουσιαστεί το περιεχόμενο του δωματίου θεραπείας και θα περιγραφεί η χρήση της λεκάνης της άμμου και των επιτραπέζιων παιχνιδιών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3. ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΒΩΝ

Η ομαδική εργασία χρησιμοποιείται ευρέως ως στρατηγική με παιδιά και εφήβους καθώς έχει αποδειχθεί ότι συμβάλλει σημαντικά στην πολύπλευρη ανάπτυξη των παιδιών. Τα είδη και οι εφαρμογές των ομαδικών παρεμβάσεων στη συμβουλευτική παιδιών θα περιγραφούν στην παρούσα ενότητα. Παράλληλα θα συζητηθούν βασικά στοιχεία που σχετίζονται με τις ομαδικές παρεμβάσεις στα παιδιά και τους εφήβους.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 4. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΑΤΟΜΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ: ΠΕΝΘΟΣ, ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ, ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ, ΑΥΤΟΤΡΑΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΕ ΟΜΑΔΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΆΓΧΟΥΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΘΥΜΟΥ

Η τελευταία ενότητα του μαθήματος επικεντρώνεται στη συζήτηση ειδικών θεμάτων τόσο στην ατομική όσο και την ομαδική συμβουλευτική παιδιών. Αφενός θα συζητηθούν θεωρητικά τα ειδικά θέματα που αποτελούν αντικείμενο της ενότητας, αφετέρου θα προταθούν στρατηγικές που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν με τα παιδιά και τους εφήβους.